Ч. 57 (11.310). Львів, вівторок 13. березня 1928 Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Болгарське свято.

927—1927 і 1878—1928.

Львів, 12. березня 1928.

Гурток болгарських студентів у Львові обходив вчора подвійні роковини: 50-ліття визволення Болгарії з турецького ярма і 1000-ліття володіння славного болгарського царя Симеона. Свято болгарських студентів на нашій землі є тільки слабеньким відгомоном великого свята болгарського народу.

Дня 3. березня 1878 мировим договором в Сан-Стефано закінчилася майже однорічна війна між Росією і Туреччиною. Головною постановою сан-стефанського миру було відновлення після 485 літ неволі князівства Болгарії, хоч і підчиненого турецькому султанові. На основі первісного проекту границі визволеної Болгарії простягалися до Егейського Моря, обіймаючи частину Македонії. Та внаслідок спротиву Австрії й Англії на берлінському конгресі в червні 1878 р. поділено болгарську національну територію. Осередню Болгарію поділено на дві частини: на північ від Балкану зі столицею в Софії створено болгарське князівство в ленній залежности від Туреччини, на полудні автономічну турецьку провінцію: Сх. Румелію, Тракія остала складовою частиною турецької імперії, Добруджу приділено Румунії, а її західні окраїни Сербії.

Берлінський трактат, „поправляючи" сан-стефанський мир, роздер живе тіло Болгарії і став одною з вихідних точок тзв. балканського кітла. Нинішня Болгарія, святкуючи 50-ліття свого визволення, святкує роковини прелімінарного сан-стефанського миру, святкує ще незавершений вповні ідеал Великої Болгарії.

З 50-літтям визволення Болгарії тісно сплелося 1000-ліття володіння найславнішого болгарського володаря Симеона.

Фінське войовниче племя болгарів вдерлося на територію між Дунаєм і Балканом у 679 р., підчиняючи собі осілі там славянські племена. Болгарський хан Борис, приєднавши славянські племена Македонії, біля 864 р. приняв зі своїм народом христіянство і 870 р. приєднався до константинопільського патріярхату. Від того часу тонка верства пануючої болгарської дружини розплилася у славянському морі, зберігаючи тільки назву племени-завойовника. Симеон (888—927), син Бориса, після двократної облоги підчинив Константинопіль та, опанувавши більшу частину балканського півострова, приняв титул „царя (цезаря) болгарів і греків", зберігаючи його для своїх нащадків аж до хвилі завоювання Болгарії турками. Болгарського архієпископа підніс він до висот незалежного від Константинопола патріярха. Його держава обіймала дунайську Болгарію, більшу частину Тракії, Македонії, Тесалії, Епіру, Альбанії і навіть деякі простори за Дунаєм. Столицею цеї могутньої держави була Преслава. На часи володіння Симеона припадає не лише найбільша велич болгарської держави, але й могутній розвиток староболгарської (церковно-славянської) літератури.

За наслідника Симеона Петра (927—969) розпалася велика болгарська держава. Західна Болгарія від 963 р. утворила окреме царство, а схід (дунайську Болгарію з північною Тракією) завоював геройський український (київський) князь Святослав, гнаний нестримною тугою до полудневого моря і полудневого сонця. Тоді вже навязано трівкі взаємини між Русю-Україною і культурною Болгарією.

Другу болгарську державу на заході (зі столицею в Охриді в Македонії) розгромив византійський імператор Базиліос II. Всі повстання болгарів на протязі XI. і XII. століття проти византійського панування не дали позитивного висліду. Аж 1186 р. піднялися болгари до успішної боротьби проти військ цісаря Ісаака II., відновляючи втрете болгарську державу (1186—1393), яка перетрівала аж до остаточного покорення її турками після страшної поразки сербів на Косовому Полі.

Панування турків, зі всіми наслідками магомеданізації шляхти (боярів), релігійних переслідувань і визиску, трівало аж 1878 р. Всі болгарські повстання були безжалісно ліквідовані турецьким військом, в якому одно з перших місць займали й болгарські ренегати. Вибух босняцько-герцеговинського повстання 1875 р. найшов відгомін в Болгарії. Повстанський рух залито в морі крови. Нечувані варварства магомеданського населення (58 знищених болгарських місцевостей і 12 тисяч убитих) викликали співчуття на заході. В 1876 р. константинопільська конференція запропонувала Порті створити в Болгарії дві автономні провінції (Тірново і Софія) з христіянськими губернаторами. Порта відкинула домагання конференції. Тоді вибухла російсько-турецька війна, яка через сан-стефанський прелімінарний мир закінчилася берлінським трактатом.

Болгарське князівство (як ленно турецької імперії) розпочало своє державне життя як конституційна держава. В р. 1879 собраніе (національне зібрання) в Тірново покликало на болгарський престіл кн. Олександра Баттенберга, який засів на престолі болгарів як Олександр I. Та вже від першої хвилі відновленого державного життя малої Болгарії розпочалася боротьба за впливи між Росією й Австрією, опісля між Росією й Австро-Німеччиною. Росія здобула Болгарії волю, але західні держави лякалися її впливів на Балкані. Тому Софія стала оседком завзятих інтриг. Кн. Олександр Баттенберг всеціло улягаючи австрійським впливам, викликав невблаганий гнів Росії. При тому він виявляв диктаторські замашки, яким опиралася деспотична Росія... і Болгарії. Державний замах в 1885 р. дав Болгарії Сх. Румелію, що спричинило між іншим війну з Сербією, яку перед болгарським розгромом врятувала інтервенція Австрії.

Здавалося, що після цих успіхів кн. Ол. Баттеберг зміцнив своє становище в Болгарії. Однак російські коварства не агавали. Після всяких драматичних подій він мусів абдикувати 1886 р. Рік пізніше (1887 р.) собраніє покликало на престол кн. Фердинанда Кобурського. Цей меткий політик умів зручно маневрувати між російськими і австро-німецькими впливами. В балканській війні (1912—13 р.), не вважаючи на віступний напад Румунії і кінцеву невдачу в боротьбі з Грецією і Сербією за поділ здобутків, Болгарія значно побільшила свою територію. Тоді й кн. Фердинанд знову приняв титул болгарського царя, підносячи Болгарію на вищий щабель в міждержавній єрархії.

У світовій війні Болгарія після деяких вагань приєдналася до центральних держав, за що опісля впала на неї важка караюча рука побідної антанти.

Від 1912 р. Болгарія переходить важкі допусти. Все геройство болгарського народу, світлі побіди болгарської зброї, всі зусилля пішли майже намарне. Болгарія знищена і майже здесяткована. Важкі потрясення спричинили повоєнній Болгарії диктаторські експерименти Стамбулійського та вибухи громадянської війни. До того ж Болгарія має дві глибокі рани. Це Македонія і Добруджа.

Наші взаємини з Болгарією все виявлялися живими симпатіями. В початках нашої державної історії культурні болг.-українські взаємини були незвичайно живі і додатні. В новіших часах українські добровольці з 1877 р. проливали свою кров за волю болгарського народу. Україна дала Болгарії зі своєї інтелектуальної скарбниці найбільший ум другої половини XIX. ст. — великого Михайла Драгоманова, який знову зєднав своєю особою і своєю всесторонною діяльністю два народи: український і болгарський. Підчас великої війни українська пропаганда находила в Болгарії живий відгомін, а після берестейського миру в золотоверховому Київі явився одним з перших акредитований представник Болгарії проф. Шишманов.

У висліді світової війни оба народи: болгарський і український важко постраждали. Український і болгарський ідеали ще не завершені.

В день великого і подвійного свята бажаємо братньому болгарському народові здійснення в повному обемі його національно-політичного ідеалу, який одночасно буде здійсненням найвеличніших ідеалів людськости.

Побіда одинки.

Виборчі засоби одинки та причини її побіди. — Перспективи парляментарних труднощів самої одинки та вигляди на її парцеляцію. — Безвиглядність проурядової більшости в новому соймі. — Мова цифр про уклад політичних величин у соймі. — Пиргова побіда.

(Від власного кореспондента.)

Варшава, 8. березня 1928.

Якими вона шляхами прийшла, ота побіда, і чи писати її у „лапках" чи без „лапок", це **сьогодні** реального політичного значіння не **має**. Підкреслюємо слово сьогодні, бо на майбутнє безумовно не залишаться без впливу ті способи, яких ужито при минулих виборах та якими захитано у найширших верств населення віру в тії канони правопорядку, які повинні бути все і всюди, без огляду на державний устрій і правління, ненарушні. Якщо **моральні** „імпондерабілія" є нероздільною частиною фундаментів усякої організації, то безумовно загирювання отаких „імпондерабілій" підчас виборчої кампанії з боку тих, які саме реклямували й вічно ще реклямують себе як їх сторожі, мусить швидше-пізніше довести до сумних наслідків із глибоким **реально**-політичним змістом. Та покищо реально-політичний зміст мають єдино числа, — суха статистика висліду виборів, табличка з виказом нових „суверенів нації". Факт пяти послів „одинки" з ковельської округи та по двох із луцької та кремінецької є своєрідним курйозом, який міг би мати своє природне пояснення хіба тільки тоді, колиб на Ковельщині був осередок великого землетрусу, що покотився по Волині й проковтнув у земних прогалинах три-четвертини українських автохтонів: не дурно один із бувших польських міністрів, почувши 5. ц. м. крізь радіо бюлетин ПАТ-а про вислід виборів на Ковельщині, викрикнув счудовано: гей, а куди-то тамошні українці поділися?! Таких чудасій кривють у собі мертві статистичні числа з останніх виборів тьму-тьмущу і хоча ці дива заздро бережені, всетаки поволі на верх вилізуть і кричатимуть, та в свойому безсиллі факту мертвих чисел не змінять. І тому актуальну реальну політичну силу має, як звичайно, „доконаний факт". А доконаним фактом є 104 послів „одинки" „вибраних" по округах, плюс 24 з державної листи, не рахуючи т. зв. „фільварків" (поставлені листи чч. 21. і 30.), себто разом така поважна сума, що вона цілком зрозуміло завернула вже голову санаторам, які геть похрипли від побідних окликів.

Було би нерозумно заперечувати в чамбул фактові побіди „одинки". Нерозумно теж було би цю побіду пояснювати **виключно** методами переводження виборів. Вже нині відомо, що поруч із певною системою передвиборчої кампанії, яка була поширена на всю територію держави, все таки не всюди ділялося те саме, і коли в одних округах ділялися речі просто несамовиті, в інших самі вибори проходили таки пристойно. Це останнє торкається нпр. Варшави. А в Варшаві „одинка" здобула на 14 мандатів — шість, себто на три більше, ніж цього сподівалися найбільші санаційні оптимісти, коли прийняти на увагу, що ендеція з 7-ми давніх мандатів здобула тепер лише чотири, що про-санаційна жидівська листа ортодоксів розбила другий мандат Грінбавмові та що комуністи завдячують свій другий мандат лише політичній двозначности варшавських пепесів, то факт величезної дальшої атракційної сили імени марш. Пілсудського у польській столиці не підлягає сумніві. Кажуть, що голосували на „одинку" у Варшаві і ксьондзи, покликуючися на особисту приязнь найвищого папи з маршалком, і ендеки, во імя девізи „хто почав хай кінчає", і пепеси, воліючі „чистого" пілсудчика Славека від маскованого Яворського, і масово жиди, яких лякав націоналізм сіоністів та відштовхувало лакейство ортодоксів. Словом: ...сот тисячна маса зявила своє довіря „одинці" — це безумовно величезна побіда. Про велике довіря решти виборців, на яких покликується решта послів із урядової листи, говорити трудніше — але є їх теж 104 чи пак 128, коли урядові кола самі рахували на 60—70 послів, враховуючи туди вже „Народово-Паньствови Блок Пра-

ди" (ч. 21.) і „Католіцку Унію Зем Західних" (ч. 30. — на зах. землях Польщі листи ч. 1. не було). Отже й тут успіх безсумнівний. Успіх, який, як ми вже згадали, викликав у „санаторів" такі прояви радости, що аж дячно за їх здоровля...

Гаразд, але що дальше? Які будуть насідки тої побіди? І тут саме, при тверезому розгляді створеної ситуації, побіда „одинки" стає високо проблематичною. Іншими словами: показується, що є дуже сумнівні і дуже скромні виглади, щоби уряд міг успішно й достоту використати свою побіду, віднесену при парляментарних виборах, — на парляментарному ґрунті. Пан Стпічинський, не протверезівши ще, видно, з похміля тріюмфу, обурюється на тих політиків, які починають підраховувати сили більшости в будучому соймі, невтрального центра й опозиції. „Тепер, мовляв, не аритметика соймова рішатиме на парляментарному форум". Чудово, але покищо не знаємо, що таке інше має рішати, ніж чисельна сила міжпартійних соймових угрупувань. Вправді в іншій статті „Глос Правди" закликує старшин-послів із „одинки", щоби у соймі били (буквально) неприємних „Глосові Правди" послів, але трудно повірити, що закони будуть родитися із змагань (американською системою!), уладжуваних у кульоарах. Колиж почати підраховувати — уряд, що на око віднїс величезну побіду, не тільки не має більшости у соймі, але ще мусить цю більшість складати серед надзвичайно складних умовин.

Річ у тому, що уряд знищив правицю (ха-енів і ендецію) і центр (хадеків і Пяста), перепровадив затє поважну скількість „своїх" консерватистів, які всеодно сидітимуть на скрайному правому крилі сойму, сам не має більшости, а добути її може виключно при злуці з демократичною лівицею, надзвичайно ворожо настроєною до згаданої урядової „консерви". Коли уряд не схоче наслідувати парляментарної тактики Владислава Ґрабського, себто балянсування від випадку до випадку й клеїння щораз іншої більшости коштом дрібних партійних концесій, тоді мусить зеднати собі групи ППС (63 голоси) і Визволеня (36 гол.), які, як опозиція, завжди зможуть — то при помочі опозиційної правиці (37 гол.) то опозиційних не-польських клюбів (95 голосів) — спаралїжувати заміри уряду. Колиж тямити, що головною ціллю уряду є перевести законодатним шляхом бажані йому зміни конституції, на що треба 3/5 всіх голосів, себто 266 послів, то де їх добути, коли вся „одинка" (128 послів), з лістою ч. 21 (5 п.) і ч. 30 (2) розпоряджає лише 135-ти голосами?! Візьмім ще „Стронніцтво Хлопске" (25 п.), дрібні селянські групи (5), ба, навіть „Визволене", то дістанемо ледве 201 голосів. Колиж уряд піде на бльок з ППС і „Визволенєм", тоді мабуть перейде до опозиції 23 утитулованих послів із „одинки" і ч. 30, і в такому разі отой бльок 213 послів всетаки потрібуватиме для переведення змін конституції підмоги не тільки від „Стронніцтва Хлопского" (25 п.), але ще й від знензавиджених „хадеків" і пястівців (34 п.). Серед тої ситуації, при радикалізації настроїв у місті й на селі, з якою мусять рахуватися партії демократичної лівиці, при істнуванні 54-голосової українсько-білоруської опозиції, поважного клюбу німецького (21 послів) і всетаки 37 послів ендецької правиці, та головно при рябому складі послів „одинки", серед яких ось-ось почнеться „парцеляція", — вигляди плодотворної діловитої парляментарної праці по лінії уряду є надзвичайно ефімерні.

Тому розтрублена побіда одинки справді не така то велика!...

І. Кедрин.

Друге з черги покаяння.

Кається тим разом не Зінов'єв і не Троцький, а пролетарський український письменник Хвильовий.

Недавно подавали ми на сторінках „Діла" чергову „історію", яку мали о пролетарським письменником Хвильовим комуністи в КП(б)У. „Історія" заключалася в тому, що на сторінках органу Вільної Академії Пролетарської Літератури п. н. „Ваплїте" появилися несполітвано для комуністів письменні праці М. Хвильового та П. Христюка. Цей останній є „сменовехівцем" і до нього не мають комуністи ніякого довіря.

Коли це сталося, повстало замішання та констерпація на комуністичних верхах Харкова. Чому? — Тому, що по відомій історії з Хвильовим та Шумським зперед півтора року всі комуністичні літературні журнали дістали були наказ не містити ніяких праць ні творів „націоналіста" Хвильового. А тут раптом без розгрішення КП(б)У зважився журнал „Ваплїте" видрукувати не тільки працю Хвильового, але й у парі з ним „контреволюціонера" Христюка! Заметушилися з того приводу всі харківські акушери правильної політики лєнінізму, а ще більше „літературні" фельчери від прямолінійности комуністичного „вірую" в літературі та комуністичні санітети від „правильної лєнінської тактики в національному питанні". Але всі вони до купи не тільки заметушились, не тільки зробили вдруге з мухи вола, тобто з невинної чисто академічної літературної проблєми політичну справу першорядної ваги, але й згільотинували відразу ціле літературне угрупування Вільної Академії Пролетарської Літератури, розігнали її членів на сто вітрів, а орган „Ваплїте" зліквідували.

Одначе й того всього було їм за мало. І тому комуністичні гільотиністи примусили Хвильового оголосити в пресі покаянний лист, у якому він як комуніст відрікається всіх своїх „вільних і невільних" гріхів проти лєнінського корану і сталінського (а на Україні „русотяпського") режіму не тільки в політиці але й у літературі. При першому конфлікті комуніста-письменника Хвильового з верхами КП(б)У, коли то він проголосив у літературі клич: орієнтуватись на психольоґічну Европу а не на Москву — комуністичні потентати Харкова не тільки „зліквідували" Хвильового в літературі але теж подиктували йому були покаянний лист. Цього листа ми своєчасно передрукували були в „Ділі". Тепер у звязку з виступом Хвильового у „Ваплїте" та з розгромом цілої групи письменників, зґуртованих у Вільній Академії біля того журналу Хвильовому подиктували другий з черги покаянний лист.

Не розпоряджаючи харківськими українськими ґазетами, які від двох тижнів чомусь до нас не доходять, — мабуть через надмірну справність почти! — ми приневолені подати виїмки з цього покаянного листа за російською пресою, яка знов репродукує його за харківським „Комуністом" з 29. лютого п. р.

„Моя засаднича політична похибка — читаємо в тому новому листі Хвильового — заключається в тому, що я відновив стару теорію боротьби двох культур: української та московської. Закликаючи партію стати у боротьбі тих двох культур на сторону української культури, я тим самим втягаю партію в „ганебну махінацію" (позорную сделку) з українським націоналізмом, стаючи проти власного бажання забором українського націоналізму. (Та невже?!! — Ред.). Помічення, зроблені мною за кордоном, остаточно переконали мене, що я весь час йшов не тим шляхом, яким повинен був іти як комуніст. Я бажав би бодай частинно змити те пятно, яке замазало моє партійне і літературне імя, і прилюдно прошу вибачення в усіх товаришів, з якими я вів завзяту боротьбу".

Далі заявляє Хвильовий, що він знищив кінець свого роману „Вальдшнепи" написаний у контрреволюційному дусі.

Якби це покаянне письмо було першим у Хвильового, то може бути, що найшовсяб хтось такий наївний, хто повірив би в його щирість та безпосередність, але з уваги на те, що Хвильовий уже другий раз „кається" і „просить вибачення", то нині йому мабуть не повірить уже ніхто, ні ворог ні приятель. Чейже навіть при комуністах є шляхи та засоби на те, щоби рятувати своє „я", свою честь і свої духові та моральні цінности. Цей лист є черговим документом на те, до якої міри деморалізуючим та як непомірно шкідливим для слабих або слабовільних людей є диктаторський режім комунізму. При ньому всякі моральні цінности одиниці деправуються, руйнуються та зводяться до ряду безвартісної ганчірки а рівнорядно з ними нищаться і пропадають таланти. Якщо комуністи довелиб до цілковитого знищення індивідуальних цінностей, якщо зумілиб приспати або викривити всі специфічні прояви енерґії талантів та емоції в поодиноких індивідуальностей, то вони покінчилиб одним махом з культурним поступом, з культурною еволюцією та засудилиб культуру на повний занепад. На щастя це неможливе, бо протиприродне! А людський поступ і культура та її еволюція базувалися і базуються виключно на інтелєктуальних потенціях. — менше з тим, великих чи менших індивідуальностей, але все одно на інтелєктуальних відрубностях та енерґії індивідуальностей. Наслідком того навіть у культурній ділянці неминуча цілком природна реакція проти комуністичної схолястики в теорії та просто револю́ція проти комуністичного нівелювання особовости в культурно-творчій практиці. Воно неминуче, бо природне.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ТРИЦЯТЬШЕСТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Сьогодні, в суботу, виголосив свою промову в обороні обв. Ярослава й Ольги Гретчаків та Юліяна Головінського обор. д-р М. Волошин. Глибоко обдумана промова д-ра Волошина, виголошена з вервою і сильним внутрішнім переконанням, підкріплена до того кількома актуальними прикладами, залишила безперечно свій слід на лаві суддів присяглих. Найцікавіше місце в промові д-ра Волошина було те, в якому він виступив проти тої частини преси і тих людей, що доглянулися в обороні Головінського якоїсь заяви льояльности до Польщі. Його клієнт Гол., відповідаючи на питання оборонця, сказав тут про свою діяльність на фронті тільки як про історичний факт, але ніякої заяви льояльности не складав і складати не думав. З тої своєї діяльности як військового не думав Гол. збивати тут для себе ніякого капіталу.

По павзі зачав свою велику промову обор. д-р Лев Ганкевич. Він подав широкий вступ, а опісля розібрав усі закиди прокуратора проти обв. Матийціва, Дзіся і Дзьобівної. Промова д-ра Ганкевича, переплітана численними цитатами головно з польської літератури і виголошена, не зважаючи на його еспанку, з великим бесідницьким талантом, зробила теж своє враження.

Тому, що була пізна пора (год. 2.48), обор. д-р Ганкевич перервав свою промову до понеділка. В понеділок він займеться ще коротко всіми обвинуваченими, а по нім виголосить резюме предсідник трибуналу радн. Ангельський. Присуду можна надіятися у вівторок.

—o—

ОБОРОНА Д-РА ПАВЕНЦЬКОГО.

Лиш правда одна недоступна! Все інше можна набути на нашому глобі „per fas et nefas" Я думаю про добробут мас, про богацтво одиниць, про почести і власть, про славу жовнірів, вертаючих з побідних воєн, про лаврові вінки героїв. Особливо ті т. зв. нематеріяльні добра, що їх стеріг двоякий Янус-бог, діставалися і дістаються по-сьогодни майже виключно per nefas. А напаки береться слава і „законне положення" побідників? Чи корони цього не лощать у беззаконних діланих над переможеними?

Такий вже космічний порядок. А понад тим усім поміж сірі, буденні скиби нашої землі тягнеться, мов золотою ниткою, безконечна у своїх вінцях, недоступна, беззаконности правда.

Говорю недоступна, бо там, де її нема, набути її не можна. Найпініший інструмент нашого „я", людського інтелекту, себто почування і совість, витуває правда. Понад буденними інтересами одиниць і мас, понад інтересами держав і їх конфліктів стоїть вона — безоглядна, вічна в безконечности, правда! Творяться, бувае в історії, правди, диктовані наглядно вищими інтересами державного генія. Таку то правду-брехню проголосив Авґуст у моменті, коли вся влада вічної імперії Риму опинилася виключно в його руках. Він проказував urbi et orbi, що „omnem auctoritatem ex me in populum trastui". Це Авґуст проголосив у тому моменті, коли доля вічної імперії він рішив симочинно на Капітолю, а римський народ проявляв свої державні функції не на форумі, а там дещо нижче біля мінникійських воріт, таким способом, що вичікував на хлібні картки й таблички вступу до театрів і цирків Риму. Державний геній наказував проголосити близькому Заходові і далекому Сходові, всім Понтам і Мілєту, Антіохії і Циренеїкам, що такої правди-брехні позавидував би геніеві Авґуста неодин державний муж. Але цієї правди-брехні не оправдала космічна совість.

Сказав колись чеський історик Палацький, що, якби Австрії в середущій Европі не було, то треба булоб її сотворити. А що з цієї правди-максими лишилося нині? А ще так недавно ми всі за цю „правду" проливали свою кров і не вільно було не вірити в цю „правду", бо це було злочином держ. зради... Аж факти переконали всіх, що вірили, про зглядну правдивість слів Палацького. Правда, заключена в словах Палацького, не була чимсь абсолютним, не вплелася як частинка в безконечну золоту нитку абсолютної правди.

Але в тому, що Сократ випив кубок з ядом, бо вичув нових богів, яких не признавали Атени і їх закони, аби тільки не попасти в конфлікт зі своєю совістю, в тому є багато непомірної правди, що стоїть понад людські інтереси й закони. В тому непомірна правда, безконечна, як ті рамена розпятого між нами на хресті Бого-чоловіка...

А ви, судді присяжні, ви тут тою совістю, тим переконанням, котре у відношенні до космосу покликане на те, щоби вплести хочаб малюсеньку часть у моток золотої нитки правди.

Признаю це, що це не легка робота, бо сказано вам, мало того: сказано, вас майже переконано, що інтерес держави, її цілість, її внутрішній устрій — загрожені. Що її армія, її збройна сила, виставлені на небезпеку.

Ви покликані тут судити й осудити не злочин, поповнений на чиєсь підрядім держави; ні, — акт обвинувачення закидує підсудним злу волю і свідоме ділання на шкоду держави, спрямоване проти її території й армії, її спокою і цілости.

Ваша совість і переконання мусять визбутися в тій хвилині богато з того, що вам найдорожче, що сховане в найглибших закутинах ваших душ і сердець. Забудьте, що ви в Польщі!

Поступіть так, як поступали в таких випадках судді в Атенах. Вони не судили в місті, закон наказував їм вийти поза мури Атен на Акрополіс, щоби там поза сферою буденних злоб могти видати осуд найближчий праві.

Зрештою — бути може, що надармо взивав я вас задавити в своїх серцях і душах все, що вам найдорожче і найглибше. Бо представлені тут факти й докази позволять вам видати справедливий присуд і тут, серед злоби дня. Я вірю, що ви даруєте підсудним волю.

Всеж таки свідомий принятого на себе обовязку, прошу вас у хвилинах, де важиться доля обв. Стефанишина і Дармохвала, вийти в чисте поле. Вчиніть це задля того, щоб ваша совість вичула правду поза непомірними упередженнями, які чорними тінями прикрили правдиві обличча підсудних.

По тім вступі обор. д-р Павенцький розібрав усі закиди прокуратора проти обв. Дармохвала і Стефанишина і точною аналізою тих закидів перевів доказ, що обв його клієнти не зробили абсолютно нічого такого, що колізувало би з законом. При тому обор. д-р Павенцький виказав документально, скільки помилок, перекру-

чень і недоговорень було в промові прокуратора, присвяченій його клієнтам. При кінці просив увільнити обох підсудних.

—о—

Спрavлення помилок.

В попередньому звідомленні з процесу („Діло" ч. 56) зайшло знов кілька помилок. Так у першому реченні перекручено слово „промову" на „оборону". В 1. уступі промови д-ра Давидяка, в 7. стрічці з гори, вложено замість „й" — іх, що робить ціле речення непрозумілим. Вкінці в замітці „На маргінесі процесу 17-ох" друге речення має виглядати так: „Орган, якого співробітники не виконують тепер свого основного професійно-громадянського обовязку (пропущено слово: „громадянського"), а зате деморалізують наше населення і т. д.

Виборчий рух.

ОКРУГ 54 (ТЕРНОПІЛЬ).

Підгаєччина. В останніх днях лютого п. р. відбулося велике віче в Підгайцях. По промові о. декл. Кунацького полія розвязала віче. Того самого дня вечером було заповіджене жіноче віче в Підгайцях, але поліція на нього не дозволила. Воно відбулося на другий день і стягнуло величезну масу жіноцтва. Проговаряла п-ні В. Кисілевська. Дня 28. лютого відбулося віче УНДО в німецькій кольонії Бекерсдорф. Реферував о. Блозовський. На тому вічу німецькі кольоністи вперше заявилися, що німці йдуть до виборів у блоку з УНДО, і заявили, що будуть голосувати на 18. Просили тільки, щоби приїхав до них конче ще якийсь німець. В с. Новосілка відбулося тогож дня віче одиниці, яке скликав комісар староства і на якому сам реферував. Нікого з українців до слова не допустив. В с. Гевяче відбулося віче 29. II. Реферували студ. Падох і о. Литинський. Крім того відбулися ще віча у Щепанові (1. III.), Волощині, Литвинові, Михайлівцях (2. III.), Товстобабах та Угринові (3. III.).

Вибори до сенату.

Львів, 12. березня 1928.

В год. 2 в ночі вислід виборів у Львові був такий: Управнених до голосування 108.494. Віддано голосів 69.283, уневажнено 152. Важних голосів віддано 69.131. Одержали: 1-ка 21.865, 2-ка 7.627, 4-ка 3, 6-ка 3, 8-ка 30, 10-ка 10, 14-ка 117, 17-ка 22.666, **18-ка 6.582**, 20-ка 146, 22-ка 63, 24-ка 9.320, 33-ка 0, 36-ка 9, 37-ка 1081. Це вислід провізоричний і ще можуть наступити незначні зміни.

Перемишль. 1-ка 3273, 17-ка 4.219, 2-ка 1349, **18-ка 507**, 37-ка 481, 24-ка 1357, 33-ка 215 гол.

Дрогобич. 1-ка 1809, 2-ка 552, 17-ка 4161, **18-ка 1227**, 24-ка 304, 37-ка 110, 20-ка 33, 22-ка 36, 36-ка 4, 14-ка 8.

Трускавець. 1-ка 99, 2-ка 26, 8-а 1, 17-ка 55, **18-ка 590**, 24-ка 12.

Підбуж. 1-ка 243, 2-ка 8, 17-ка 53, **18-ка 304**, 20-ка 2, 37-ка 42.

Рошів. 1-ка 1000, 17ка 2195, 2-ка 700, 24-ка 600, **18-ка 21**.

Мразниця. Управнених 1179, голосувало 815. 1-ка 113, 2-ка 304, 14-ка 52, 17-ка 97, 18-ка 228, 24-ка 5, 37-ка 16.

Губичі. 1-ка 125, 2-ка 57, 17-ка 73, **18-ка 327**, 24-ка 7, 37-ка 48, 14-ка 1, 25-ка 1.

Борислав. Управнених 6440, голосувало 4780. 1-ка 499, 2-ка 1567, 17-ка 2347, 18-ка 374, 24-ка 84, 37-ка 106, 14-ка 141, 22-ка 5, 13-ка 2, 20-ка 6.

Східниця. 1-ка 106, **18-ка 327**, 17-ка 121, 24-ка 8, 25-ка 2, 2-ка 165.

Коросно. 1-ка 577, 17-ка 271, 18-ка 8.

Динів. 1-ка 485, 17-ка 521, 18-ка 3.

Березів. 1-ка 2213, 17-ка 1004, 18-ка 537.

Старий Самбір. 1-ка 367, 17-ка 395, 18-ка 998.

Стрижів. 1-ка 1425, 17-ка 362, 18-ка 3, 22-ка 3.

Ярослав. 1-ка 1157, 17-ка 1500, 18-ка 212.

Добромиль. 1-ка 400, 17-ка 506, 18-ка 200.

Городок Ягайл. 1-ка 916, 17-ка 453, 18-ка 773.

Яворів. 1-ка 1.132, 8-ка 31, 17-ка 296, 18-ка 454, 20-ка 15, 22-ка 92.

Любачів. 1-ка 2537, 17-ка 600, 18-ка 366, 22-ка 35, 36-ка 31.

Сокаль. 1-ка 3447, 17-ка 1000, 18-ка 3120, 20-ка 11, 22-ка 469, 37-ка 73.

Мостиска. 1-ка 253, 10-ка 107, 17-ка 67, **18-ка 1011**, 22-ка 7, 36-ка 1.

Щирець. 1-ка 34, 17-ка 295, 18-ка 22.

Зневінна. 1-ка 356, 18-ка 339, 2-ка 154, 37-ка 106, 17-ка 418, 20-ка 14, 22-ка 2.

Золочів. 1-ка 970, 8-ка 10, 17-ка 2117, **18-ка 470**, 20-ка 18, 22-ка 2.

Золочів-повіт. 1-ка 469, 17-ка 300, **18-ка 320**, 20-ка 5, 22-ка 1.

Кривчиці. 1-ка 202, 2-ка 120, 8-ка 1, 17-ка 2, **18-ка 34**, 36-ка 1, 37-ка 24.

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

Тернопіль. 1-ка 323, 3-ка 31, 17-ка 142, 18-ка 187, 20-ка 2, 22-ка 35.

Тернопіль-повіт. 1-ка 1425, 2-ка 1, 6-ка 1, 10-ка 13, 17-ка 31, **18-ка 1285**, 19-ка 82, 22-ка 652, 39-ка 152.

Броди. 1-ка 380, 17-ка 1357, **18-ка 78**.

Зборів-повіт. 1-ка 2008, 8-ка 69, 17-ка 987, 18-ка 1366, 19-ка 43, 20-ка 218, 22-ка 378, 39-ка 89.

Гусятин. 1-ка 270, 17-ка 182, **18-ка 166**, 39-ка 92.

Теребовля 1-ка 446, 10-ка 254, 17-ка 586, 18-ка 667, 22-ка 27, 39-ка 68.

Копичинці. 1-ка 542, 17-ка 756, **18-ка 316**, 2-ка 33, 39-ка 27.

Бережани. 1-ка 401, 17-ка 1365, **18-ка 297**, 22-ка 1.

Заліщики. 1-ка 575, 17-ка 404, **18-ка 74**.

Стоянів. 1-ка 236, 17-ка 176, **18-ка 415**.

Радехів. 1-ка 552, 17-ка 820, **18-ка 534**, 39-ка 36.

СТАНИСЛАВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

Станиславів. 1-ка 8.849, 2-ка 2184, 17-ка 47, **18-ка 1319**, 20-ка 45, 22-ка 153.

Коломия. 1-ка 7.005, 2-ка 388, 17-ка 7, **18-ка 796**, 22-ка 59.

Стрий. 1-ка 4499, 2-ка 1407, 17-ка 10, **18-ка 1703**, 22-ка 1, 8-ка 5.

Здолбунів-Луцьк. 1-ка 1604, 8-ка 156, 18-ка 403. В тім самім повіті в трьох сільських округах 1-ка 1903, 8-ка 334, **18-ка 2056**. Повіт Луцьк 1-ка 2014, 8-ка 1574, 18-ка 667, 20-ка 65, 22-ка 448.

Останні вісти.

УРЯДОВИЙ ВИСЛІД ГОЛОСУВАННЯ ДО СОЙМУ В 48 ОКР. (ПЕРЕМИШЛЬ).

Управнених до голосування 257.656, голосувало 207.849, уневажнено 567 гол. Одержали: 1-ка 38.407, 2-ка 15.710, 3-ка 3.123, 4-ка 322, 6-ка 217, 8-ка 607, 10-ка 23.037, 13-ка 38, 14-ка 27.789, 17-ка 14.148, **18-ка 22.924**, 19-ка 9.003, 20-ка 13.040, 22-ка 20.647, 24-ка 14.826, 26-ка 12, 33-ка 2.168, 36-ка 307, 37-ка 1004. 1-ка 2 манд. (Ян Бойко, Ап. Гарліцький), 10-ка 1 манд. (Ян Павловський), 14-ка 1 манд. (Ян Стапіньський), **18-ка 1 манд. (д-р В. Загайкевич)**, 22-ка 1 манд. (Вол. Зубрицький).

ЗАКІНЧЕННЯ СЕСІЇ РАДИ ЛІГИ НАЦІЙ

Женева, 11. березня 1928.

Рада Ліги Націй закінчила вчора веч. 49-ту сесію. Справу з перепачкуванням муніції в Ст. Ґотард відложено до червня.

ДОВІРОЧНІ ЖЕНЕВСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Женева, 11. березня 1928.

Є чутки, що Чемберлен, Бріян і Штреземан мали довірочні наради. Зачувати, що дійшло до порозуміння щодо управильнення основних справ, що торкаються европейського мира. Всі три міністри порозумілися в справі мирової співпраці на основі льокарнських договорів. Догадуються, що найдено формулу італ.-югославського порозуміння і компензат, які запевнюють безпеку ріжним европейським краям у заміну за передренчищеву евакуацію Надренії. Женевські розмови це лише вступ до будучої акції, якої здійснення залежить від вислiду виборів у Франції і Німеччині.

БІЛЬШОВИЦЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ДО ЖЕНЕВИ.

Варшава, 11. березня 1928.

З Москви повідомляють, що вчора виїхала до Женеви більшовицька делеґація на сесію приготованої конференції розброєнь. По дорозі до Женеви Літвінов задержиться у Берліні два дни.

ПРОТИБІЛЬШОВИЦЬКА ЗМОВА В ДОНЕЦЬКІМ БАСЕЙНІ?

Берлін, 11. березня 1928.

Тутешня преса подає з Москви, що в донецькому басейні викрито протибільшовицьку змову. „Теґл. Рундшав" здогадується, що в цій змові грала велику ролю провокація, як то вже було з організуванням монарх. ... більшовицької агентів.

АРЕШТУВАННЯ МІН. КОНТРОЛЬОРА.

Варшава, 11. березня 1928.

Львівський судя Ліндерт, що належить до надзв. комісії для боротьби з надужиттями приказав арештувати б. контрольора мін-ства комунікації Тад. Дуткевича під закидом співучасти в надужиттях, поповнених на шкоду держави в „Орбісі". Надужиття перевищають 1 міл. зол. Дуткевичові поручено з рамени мін-ства комунікації безпосередній надзір над діяльністю „Орбісу".

ДИМІСІЯ ПОЗНАНСЬКОГО ВОЄВОДИ.

Варшава, 11. березня 1928.

АВС подає з Познаня, що познанський воєвода Бнінський подався до димісії. Кажуть, що це є в звязи з вислідом виборів у Позвнанщині.

НОВИНКИ.

— **Свято в память Тараса Шевченка** улаштовують школи УПТ „Рідна Школа" у Львові дня 14. березня 1928 в салі Тов. ім. Лисенка для молоді нижчих клас у 10.30 год., для вищих у 6 год.

— **Львівська хроніка.** У т. зв. Прилюдних Складових Домах у Львові, де банки складали невикуплений товар, Надзірна Рада ствердила зловживання на 8000 зол., з чого четвертина йде на рахунок міста. Один із спедиторів, що мачав пальці у цих трансакціях Гер. Фельдман, власник фірми „Транзітус" утік із Львова. Його двох спільників арештували, а дир. „Домів" „припинили" в урядуванні.— У складі дров при ул. Войтіха повісився гімназист, що підготовлявся до матури Вл. Стопка; причиною самобивства імовірно ляк перед карою за крадіж. — 3 роки тяжкої вязниці присудив львівський суд Із. Батюкові з Ровітної за намагане вбивство гайового.— На вул. Ліндого 6 вся родина каменичного сторожа затроїлась вуджениною. — На вул. Театинській найшли підкинену 4-місячну дитину. — Хроніка кінчиться, як і почінається: цілою низкою злодійств.

— **Білі круки** це перші 5-золотівки паперові, ще й не золоті, але вже срібні. Аматори рідких зразків шукають за ними як кандидати партії, що здобула 6 голосів при соймових виборах у Львові за одним голосом більше.

— **Нові літниська** будуть признані офіціяльно „повелею" до закону про літниська, що вийде найближчими днями. Таких літниськ було досі в Польщі 9. Від тепер буде їх 21 себто місць, в яких літом місцева управа зможе брати „курацийну таксу". Новий титул „літниськ" дістали у нас: Ілонич, Яремче, Крешовичі, Любінь, Риманів, Трускавець, Ворохта, Заліщики.

— **„Крадіж душ".** У звязку з новинкою під таким заголовком з дня 23. лютого одержуємо таке спростування: „Неправдою є, наче би підписаний колинебудь якомусь убогому парохіянинові відмовив безінтересовного шлюбу, а навпаки бували часті випадки, коли бідних вінчав без усякого винагородження. Против правдивости поміщеної новинки промовляє факт, що дописувач не подав імен цих „страчених душ", а обмежився загальниками. Ця новинка є наклепом проти моєї особи і вривадить мене, бо в Яворові не було ще випадку, щоби наслідком домагання надто високих требів хтось ішов до латинського парохіяльного уряду. — **о. Лев Левицький".**

— **Катастрофи й нещастя.** Звістки про велику катастрофу землетрусу на Сицилії не потвердились. Крім нечисленних ранених людських жертв не було. Попсовані тільки хідники; цементові доми видержали землетрус. — Недалеко Радомя впав літак із двома офіцирами; один убитий, другий небезпечно ранений. — У сусідстві болгарського кордону впав військовий літак; два летуни вбиті. — У копальні в Невроде біля Бреславля отруйні гази вбили шахтарів.

— **Рекорди.** У 1927 р. було в Японії 6027 підземельних трептінь. — У Парижі давав сеанс шаховий чемпіон Сеґаль, граючи одночасно 106 партій. Із них виграв 102, три були розіграні, а одну програв. Пересічно кожну партію грав він 2 мін. 15 секунд. — У Бордо жде виконання смертного засуду парубок Беліс, що вбив свого батька та матір. Він почуває себе прегарно, багато їсть і спить і жалується лише, що кайдани на ногах перешкаджають йому ходити по келії. На думку про засуд він усміхається і затирає руки. Він вніс прохання, щоби його помилували лише на настирливі домагання свого оборонця. „Мене найбільше обурює, каже Беліс сторожам, те, що на суді мене схарактеризували як розумного хлопця, а в дійсности я докопав свого злочину як ідіот". Всі гроші, які він має, віддав на будову гробниці для вбитих родичів.

— **Чудасії.** Англ. окуліст Уіліям Корбет подає до відома світові, що в недалекім часі, за яких кільканадцять літ, очі англійок, що є здебільша блакитні — потемніють і згодом стануть иншого кольору. Корбет пояснює, що буде це наслідок електричного світла і надмірного читання часописів. Очі темного кольору краще від блакитних видержують різке світло і тому природа пристосовує зміни до нових умовин життя. У нас нема страху: людям від газет очі не потемніють. — Віденський „Кірхенблят" подає в останньому своєму випуску велике оголошення про богослуження, яке приготовляють отці єзуїти „з приводу численних грішних атентатів на мораль у звязку з виступами мурянки Бейкер". Як це ви, а чорномаза танцюристка доступила такої за великої чести, щоби її особу звязувати аж з окремими богослуженнями для боротьби з її танцями!

— **Літературний куток.** Цікаву статистику драматичної продукції в Німеччині вичитуємо в окремій статті „Берлінер Таґеблятту", яка стверджує, що німецькі театри та видавництва є залиті повінню драмат. творів. Більшість драматичних творів, що хоче попасти на сцену, переходить раніше оцінку відомих видавництв. І так у вид-ві „Драй Маскен" з 195 присланих пєс вибрали лише 5, а з них досі ніодна не виставлена; із 173 чужинних перекладених пєс вибрала ця фірма лише 17. В-дво С. Фішера, яке дістає щороку 350 пєс, вибирає із них лише 10 проц., у чому третина це з відомим іменем чужинці. В-во Фелікс Бльох, яке читає тижнево 15 пєс, приймає з них усього 1 проц. В-во Естергельд з 350 рукописів вибрало лише 1 проц. пєс придатних на сцену; так само В-во Шміда, що дістало 300 пєс за минулий рік. Хоча скількість драматичних творів в останніх роках збільшилась у Німеччині незвичайно, загальний їх рівень значно понижений у порівнанні з першими роками війни. Німецькі видавці, які пускають у світ велику скількість перекладів, стверджують, що між публикою замітний зворот симпатії для англо-американських пєс, зі шкодою для давнішої переваги пєс французьких.

— **Світова всячина.** Є чутка, що дотеперішній секретар Ліги Націй Ерик Друмонд хоче зріктись усякої прилюдної діяльности, а на його місце хоче вийти чехослов. міністер зак. справ д-р Бенеш. — Нім. парлямент займеться питанням постійної зниження народин у державі. — Бувш. кронпрінц рішив продати свій маєток в Ельсі на Шлеську. Він відмовився розпарцелювати його між селян. — У Ліпську відкрили весняний „ярмарок". — У всій Югославії застрайкували кіна протестуючи проти надмірних податків. — У Берліні арештували відомого експерта в творах мистецтва Ліпмана, обвинуваченого в крадіжі одного цінного образу з замку Кадольсбург у Баварії. — Британський уряд рішає питання, чи не вибудувати в парляменті радіотелефонічну стацію для популяризації дискусії. — Підчас вистави переробки з повісти „Швейк смілевий вояка" у Берліні в театрі „Піскатор" націоналістична молодь для протесту кинула в авдиторію вонючі „бомби". — Вашінгтонський конгрес рішив вибарбувати золоту медалю в честь Ліндберга; цей просив, щоби це рішення скасували, бо воно коштуватиме надто богато америк. громадян, а до його слави не додасть уже нічого. — Остання берлінська статистика каже, що в місті є 132.000 чужинців, а в цьому 14.300 росіян.

— **Пригадується,** що концерт віольончеліста Богдана Бережницького відбудеться нині 12-го о год. 8 вечер. в салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка. Білети в Оснінім Базарі — Руська ч. 20 вечером при касі.

З життя наших установ на еміґрації.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ЕКОНОМІСТІВ В Ч. С. Р.

Напровесні р. 1923 засновано в Подєбрадах Товариство Українських Економістів у Ч. С. Р. Згідно зі статутом Товариство має поширювати економічні знання серед українського народу, удосконалювати професійні ... їх членів в фаховій освіті, сприяти розвиткові укр. економічної літератури, поправлянню матеріяльного стану членів Т-ва та задоволяти їх культурні потреби.

На Заг. Зборах 22. грудня 1923 ухвалено статут Т-ва і обрано управу в складі: проф. С. Гольдельман, О. Мицюк — голова, доц. М. Добриловський, доц. В. Марков та доц. ... ського; намічено ... плян діяльности.

Послідуючі заг. збори (19. 1. 1924 і 5. VII. 1924) та Управа Т-ва вирішили проводити працю в напрямках: лекційному, видавничому та організаційному.

В першому напрямі Т-о влаштувало 24. I. 1924 прилюдну урочисту академію в память пятиліття з дня смерти укр. економіста проф. Михайла Туган-Барановського, на якій перед численною авдиторією виголосили доклади: проф. О. Мицюк — Михайло Туган-Барановський, доц. В. Тимошенко — Ідеї Мих. Туган-Барановського в західньоевропейській науці та доц. Мартос — значіння М. Туган-Барановського для укр. кооперації.

З другому напрямі вживано заходів видавати літографований білетень. Незалежно від цього з огляду на брак коштів Т-во звертались до Української Господарської Академії з проханням видавати науковий вісник Академії з 3 відділами. Наслідком цих і подібних їм заходів ще інших організацій Академія розпочала на початку 1926 р видання своїх записок, в яких відведено відповідне місце і економічним розвідкам.

В третьому напрямі — вживано заходів щодо збільшення числа членів Т-ва. Накінець 1924 складалося воно вже з 15 членів. Одночасно роблено спроби заснувати філію Т-ва в Празі.

Протягом цього часу Т-во через своїх представників приняло участь в організації Союза Українських Високих Шкіл, наукових і науково-професійних організацій в Чехословаччині та в Міжнародньому Конгресі соціальної політики, що відбувся під той час в Празі. На цьому довелося Т-ву обмежити свою діяльність, що так поважно заповідалася, з богатьох причин.

Головною з них була взагалі незначна тоді кількість укр. економістів, що перебували на еміграції, а через те і мала кількість членів та звязана з цим безгрошевість. Сюди причинувалась також обтяженість членів Т-ва, головно професури, біжучою академічною, а особливо організаційною працею при будуванні Української Господарської Академії в Ч. С. Р.

Щойно з початком б. р. 1928, коли організація Академії була майже закінчена, розвантажена професура мала можливість присвятити більше часу та уваг життю Товариства, його науковим, видавничим та організаційним завданням. Окрім того склад Товариства поповнився молодими українськими економістами, що покінчили за цей час українські та чеські високі школи, вносячи в товариство нові сили та матеріяльні можливости. Ці передумови причинилися до відновлення діяльности Товариства Українських Економістів.

На заг. зборах дня 21. II. 1928 переглянено попередній статут в напрямі його упрощення, запровадження категорії членів співробітників (студенти, що склали перший півкурсовий іспит) та ухвалено зареєструвати його при Укр. Господ. Академії. Тоді ж обрано і нову Управу в складі: проф. Я. Тимошенка — голови, доц. В. Садовського, інж. Л. Биковського, інж. Е. Свозінського та д-ра інж. С. Володимирова. Намічено і план діяльности на ближчий час. Управа Т-ва на слідуючих своїх засіданнях — керуючись постановами заг. зборів, та попередньою практикою сконкретизувала плян чинности на 1928 рік і гадає його проводити в напрямках: лекційному, видавничому та організаційному.

В лекційному напрямкові постановлено влаштовувати щомісячні наукові доповіди. До таких вже зголосилися послідовно: проф. С. Бородаєвський — Постанови Економічної Конференції Ліги Націй; д-р інж. О. Пилель — Комунальне газове господарство і сучасні його проблеми, проф. В. Тимошенко — Сільсько-господарська криза та доповідь доц. М. Добриловського з ділянки фінансів.

В напрямку видавничому Управа ухвалила приступити з 1. березня 1928 року до видання неперіодичних економічних збірників, що носитимуть загальну назву *„Український Економіст"*, намагаючись по можливости надати їм характер квартальників. Збірники мають завдання: 1) розробляти питання з обсягу науки про народне господарство, передовсім про нар. господарство та його відбудову, 2) давати можливість українським економістам уміщувати фахові розвідки та бути в курсі економ. життя і нової економ. літератури, 3) утворити звязок між укр. економістами, що працюють в Европі та Америці, 4) зокрема утворити звязок між Т-во Укр. Економістів та економістами, що скінчили Укр. Господарську Академію. Розмір збірників = 128 стр. мал. вісімки (літограф.) Ціна 10 кч. Перше число має вийти до 1. V. 1928, а до кінця року намічено видати всього три збірники.

В організаційному напрямку проводиться популяризація Т-ва та його завдань серед укр. громадянства і вживається заходів щодо притягнення більшої кількости членів. На 1. III. 1928. Т-во складається з 27 членів (26 дійсних і 1 співробітник). Членські вкладки (для дійсних — 5 кч. вступних і 36 кч. річних, для співробітників 3.— та 12.—) дають вже нині реальну можливість провадити біжучу організаційну чинність Т-ва, і зокрема здійснити намічений видавничий плян. Окрім того Т-во приступило до реєстрації укр. економістів, що перебувають під цей час у Зах. Европі та Америці, намагаючись створити корпораційне інформаційне бюро, зорганізувати укр. економічний кадр та допомогти взаїмно зблизитися українським економічно-чинним діячам. З цією метою Т-во нав'язує зносини з багатьома осередками Центральної та Західньої Европи, де перебувають нині і працюють укр. економісти.

Вище наведені причини відновлення діяльности Т-ва Україн. Економістів, велика зацікавленість, що і проявляють члени Т-ва до його завдань та наявність хоч невеличких, але певних грошевих засобів, що ними цим разом розпоряджає Т-во, є запорукою, що воно зможе успішно здійснити скромно намічений плян діяльности на 1928 рік і тим причиниться в значній мірі до організації українського життя за кордоном в його економічній галузі.

Адреса Товариства: Товариство Українських Економістів. Українська Господарська Академія. Подєбради Чехословаччина.

Л. Биковський.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дир. Н. Сталника (вул. Шашкевича):
Перерва.

Міський великий театр.
12-го г. 7.30 веч. „Гра кохання і смерти".

Міський „Театр Новин":
12-го г. 8 веч. „Лише Ти".

Кіна.
Аполльо: „Цирк", Чарлі Чаплін.
Палас: „У кайданах присяги", „З денника Екселенції".
Лев: „Чорна Венера", Джозефіна Бекер".
Фатаморгана: „Зов моря".

✝ Посмертні згадки.

Ярослав Олексій, укінчений медик і практикуючий лікар в Наварії к. Львова, бувший сотник УГА, помер 3. березня ц. р. заосмотрений Найсв. Тайнами в 43. році життя. Покійний не мав офіціяльного лікарського диплому, з приводу чого був часто переслідуваний властями ізза недозволеної практики. Однак був він надзвичайно способним лікарем та втішався великою популярністю і симпатією у доокличного бідного народу, чого доказом були його похорони 5. ц. м. при участи кількох священиків і непроглядної маси доокличного населення. Вічна Йому память!

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. Карабіневича.

Борщів:
12. III. Ґейша.
13. III. Царевич.

Чортків:
14. III. Ґейша.
15. III. Царевич.

Бучач:
16. III. Ґейша.
17. III. Царевич.
18. III. Запорожець за Дунаєм.

До хору негайно прийму сопрана і доброго тенора. 3—?

Подяка. Впр. оо. Вол. Садовському, д-ру Дорожинському, крил. Лужницькому, сов. Рудовичеві, д-ру Костельникові і о. Хоминові за ласкаву участь в панахиді за бл. п. Анатоля і Иосифи Вахнянинів, а співацькому Т-ву „Сурма" і д-ру Неділці за артистичне виконання заупокійних пісень складає сердечну подяку — **Рідня.**

Надзвичайні Загальні Збори

Спілки ощадности і позичок

„Надія" в Поморянах

відбудуться дня 5. квітня 1928 р. в годині 3-ій пополудни в домі парохіяльнім з слідуючим порядком нарад:

1) Отворення Зборів і вибір Президії;
2) Предложення замкнення рахунків і білянс золотовий за час від р. 1923;
3) Ухвалення для Управи і Надзірної Ради абсолюторії;
4) Зміна цілого статута;
5) Вибір цілої Надзірної Ради;
6) Вибір 3 членів Управи і 2 заступників
7) Внески і запити.

На випадок неприсутности вимаганого статутом числа членів, відбудуться того самого дня в тім самім льокалі і з тим самим порядком нарад в год. 4-ій поп. другі Загальні Збори які будуть управнені важно рішати без огляду на число присутних членів.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ
о. Омелян Гавришо
предсідатель.
1666 1-1

Подяка.

Дня 21. лютого ц. р. перенісся до вічности Найдорожший Батько і Дідо бл. п. Андрій Маренин. В цьому горю найшли ми богато правдивого співчуття та хоч в части складаємо цею дорогою найсердечнішу подяку. З глибини душі дякуємо Вп. д-рові Кушнірові за безкорисне лічення, Всч. о. Огородникові, о. Кушнітові та проф. Саваринові за відвідини в часі недуги та слова співчуття і потіхи. — Сердечно дякуємо о. сов. Левицькому, о. сов. Телепові, о. сов. Залітачеві, о. Котисові, о. Чайківському, о. Долошицькому, о. Баринякови, о. Мандзипатому, о. Огородникові і о. Кушнітові за відправлення Служби Божої, співчуття і співучасть в сумнім похороннім обряді. Рівнож дякуємо сердечно учительським зборам школи Шевченка, української прив. гімназії, семинари Василіянок, які враз зі своїми заведеннями взяли участь в похороні. — Дякуємо сердечно всім просвітним і культурним Товариствам, зокрема Касі Задатковій і Пластові української гімназії, як рівнож всім громадянам міста Яворова без ріжниці національности і віроісповідання за участь і співчуття в сумнім обряді похороннім. З окрема дякуємо Вп. дир. Нудові, проф. Назаревичові, Гр. Щирбі і проф. Вальчикові за щирі прощальні слова. Дякуємо рівнож всім Товаришам, Товаришкам і ученикам Покійного, які несли тлінні останки Покійного на місце вічного спочинку.

Маренини, Пшепюрські, Щирби.

Яворів, в лютім 1928.

Приєднуйте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10